

Handläggare
Denisa Fazlji
Telefon: 0850824983

Till
Skärholmens stadsdelsförvaltning

Remiss av Reglering av EBO asylsökande inom Stockholms stad, KS 2020/299.

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som remissvar.

Sammanfattning

Remiss av Reglering av EBO asylsökande inom Stockholms stad har inkommit till förvaltningen på remiss.

Från den 1 juli 2020 kommer asylsökandes möjligheter att flytta till eget boende (EBO) i vissa områden att vara begränsade, efter en lagändring som trädde i kraft 1 januari 2020. 32 kommuner, varav Stockholms stad är en, ska få anmäla till Migrationsverket att en eller flera delar av kommunen ska omfattas av regleringen. De delar av kommunen som anmäls till Migrationsverket ska ha socioekonomiska utmaningar.

För att kunna identifiera relevanta områden att anmäla till Migrationsverket har staden använt sig av SCB:s demografiska statistikområden (DeSo-områden). Det finns bland annat fyra variabler som visar hur den socioekonomiska tyngden ser ut avseende arbetslöshet, utbildningsgrad, inkomster och utländsk bakgrund. Vid samkörning av dessa fyra variabler framträder 15 områden som finns inom stadsdelarna Tensta, Rinkeby, Husby och ett område i Skärholmen.

Stockholms stad kommer anmäla dessa områden till Migrationsverket. Staden kommer noga att följa utvecklingen så att det framöver blir möjligt att justera utifrån en djupare analys avseende statistik, effekter och konsekvenser.

Förvaltningen är positiv till regleringen och att Stockholms stad anmäler DeSo-området i Skärholmen till Migrationsverket.

Bakgrund

I regeringens proposition (2019/20:10) *Ett hållbart eget boende för asylsökande* föreslås att asylsökandes möjligheter att bo i eget boende ska begränsas i vissa områden. Det innebär att om en asylsökande på egen hand ordnar bostad i ett område med socioekonomiska utmaningar, ska han eller hon som huvudregel inte ha rätt till dagersättning eller särskilt bidrag enligt lagen om mottagande av asylsökande med flera. Syftet är att asylsökande ska välja att bo i områden där det finns förutsättningar för ett hållbart socialt mottagande och till att de negativa sociala konsekvenserna av asylsökandes eget boende ska minska.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst och fritid.

Ärendet

Migrationsverket har enligt lag om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) huvudansvaret för mottagande av asylsökande. Bland annat ska de erbjuda asylsökande boende, men asylsökande kan även välja att ordna boende på egen hand. Enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. som infördes 1994 innebar att asylsökande fick samma rätt till dagersättning oavsett om de vistades i Migrationsverkets anläggningsboende eller om de ordnade boende på egen hand.

Asylsökande som ordnar boende på egen hand blir ofta boende hos släktingar eller bekanta. Det har lett till att fördelningen av asylsökande som bor i eget boende är koncentrerad till ett mindre antal kommuner och att det har utvecklats särskilda områden dit asylsökande söker sig. Möjligheten till eget boende riskerar att leda till allvarliga negativa sociala konsekvenser både för enskilda individer och för lokalsamhället. En sådan konsekvens är att vissa områden dit asylsökande flyttar drabbas av ökande problem med socioekonomiska utmaningar.

Nytt regelverk

Från den 1 juli 2020 kommer asylsökandes möjligheter att flytta till eget boende (EBO) i vissa områden att vara begränsade. Regeringen beslutade i december 2019 om ändringar i förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl. med kompletterande regler om vilka områden som ska omfattas. 32 kommuner ska få anmäla till Migrationsverket att en eller flera delar av kommunen ska omfattas av regleringen. Anmälan ska föregås av att länsstyrelsen får

möjlighet att yttra sig. De kommuner som är aktuella för detta i Stockholms län är Stockholm, Botkyrka, Södertälje, Huddinge och Järfälla.

Att bli av med rätten till ersättning

Om en asylsökande på egen hand ordnar bostad och bostaden ligger i en kommundel som vid inflyttningen och under den tid asylsökanden bor i den anses ha sociala och ekonomiska utmaningar, har han eller hon som huvudregel inte rätt till dagersättning eller särskilt bidrag. Rätten till sådant bistånd ska dock inte falla bort om det skulle vara uppenbart oskäligt. Bedömningen av om detta undantag är tillämpligt eller inte ska göras i det enskilda fallet med beaktande av samtliga föreliggande omständigheter. Undantag ska tillämpas restriktivt och det måste vara fråga om starka skäl. Bedömningen av om den asylsökande inte har rätt till dagersättning eller särskilt bidrag och, om det är uppenbart oskäligt att den asylsökande inte får rätt till sådant bistånd, ska göras på eget initiativ av Migrationsverket i samband med att myndigheten prövar eller omprövar en ansökan om bistånd. Ett beslut om dagersättning eller särskilt bidrag får överklagas.

Utvalda DeSo-områden

SCB har så kallad öppen geodata på DeSo-områdesnivå. Fyra variabler visar hur den socioekonomiska tyngden ser ut avseende arbetslöshet, utbildningsgrad, inkomster och utländsk bakgrund. Vid samkörning av dessa variabler utmärker sig 15 områden Stockholm. Av dessa 15 DeSo-områden finns 8 inom stadsdelen Rinkeby, 4 inom stadsdelen Tensta, 2 inom stadsdelen Husby och 1 inom stadsdelen Skärholmen. En vidare kontroll visar att samma stadsdelar utmärker sig även gällande statistik kopplat till bland annat arbetslöshet, skolresultat, hälsa och valdeltagande som redovisas i rapporten *Skillnadernas Stockholm*. Samma tendens framkommer i *Swecos nulägesanalys avseende integration i Stockholms stad* som sammanställdes under våren 2019. Gällande trångboddhet är det stadsdelsområdena Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Skärholmen som har högst andel trångbodda hushåll. Rapporterna visar att valdeltagandet är lägst i Rinkeby, Husby, Tensta och Skärholmen. Vid en kontroll av var de asylsökande egenbosatta bor idag i Stockholm så bor flest inom områden med postnummeradress Spånga, Kista och Skärholmen.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Stab

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till att anmäla det utmärkande området i Skärholmen till Migrationsverket enligt det nya regelverket. Området är definierat med stöd av välgrundad statistik.

Asylsökande har fortfarande möjlighet att ordna boende på egen hand, men med en viss begränsning. Syftet med begränsningen, det vill säga att asylsökande inte har rätt till dagersättning eller särskilt bidrag om de väljer att bosätta sig i ett särskilt utmärkande område i Skärholmen, bedömer förvaltningen som gynnsamt för både enskilda individer och lokalsamhället. Det minskar risken för allvarliga sociala konsekvenser och ökar möjligheten till integration.

Förvaltningen tycker att det är bra och konstruktivt att Stockholms stad noga kommer att följa utvecklingen så att det framöver och över tid blir möjligt att justera utifrån en djupare analys avseende statistik, effekter och konsekvenser.

Jämställdhetsanalys

Ärendet bedöms som könsneutralt.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Lena Svensson
Biträdande avdelningschef

Bilagor

1. Remiss av reglering av EBO asylsökande inom Stockholms stad, KS 2020/299

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2020-03-02
Lena Svensson, Ansvarig	2020-03-02